

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO: LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA 81. 5. — TELEFON: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 10.— Din, v inozemstvu 25.— Din.
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO
UNICA RAPPRESENTANTE per le inserzioni dal Regno d'Italia e dall'estero è
L'UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

L'esempio dell'Altezza Reale il Duca d'Aosta

L'eroica resistenza delle nostre truppe in Africa orientale — Nei Balcani è avvenuta l'occupazione di Peč, Prizren, Tetovo, Gostivar, Kičevo e completata quella dell'Etolia

Il Quartier Generale delle Forze Armate pubblica in data di 13 maggio il seguente bollettino di guerra N. 342:

Ad oriente dell'Albania, proseguendo nella occupazione dei territori conquistati, le nostre truppe hanno raggiunto Peč, Prizren, Tetovo, Gostivar e Kičevo; in Grecia, esse hanno completato l'occupazione dell'Epiro, della Acarnania e dell'Etolia rag-

giungendo Missolungi e Lepanto, nel golfo di Patrasso.

Nella notte sul 12 formazioni da bombardamento del C. A. T. hanno attaccato con visibili effetti importanti obiettivi delle basi di Malta. In Cirenaica vivaci azioni di elementi avanzati italo-germanici a Sollum ed a Tobruk.

Formazioni italiane e tedesche hanno ri-

petutamente bombardato le basi di Tobruk: un cacciatorepediniere è stato colpito, sono stati incendiati depositi di munizioni e di carburante.

In Africa orientale prosegue, fra aspre difficoltà, l'eroica resistenza delle nostre truppe, animate e sostenute dall'opera e dall'esempio dell'Altezza Reale il Duca d'Aosta.

La Maestà il Re Imperatore a Corcia

La popolazione accolse il Sovrano con vivissimo entusiasmo e profonda gratitudine

Corcia, 14 maggio. s. Il Re Imperatore ha continuato ieri la visita alle zone di frontiera. Egli ha trascorso la giornata tra quelle truppe che hanno duramente combattuto e fulgidamente vinto, da vero soldato fra i soldati. Dopo Tepeleni, Premeti, Clisura, Pontibrati, Erzeke il Sovrano è giunto a Corcia, ultima tappa del suo itinerario odierno. La piccola città, uscita da questa guerra duramente provata, era tutta un tricolore quando il Sovrano l'ha visitata. Schierati lungo le vie erano i reparti in armi e organizzazioni del partito, ma il composto omaggio di tali formazioni è stato sovrastato dal grido di Evviva della folla. Dinanzi alla Baschia, dove ondeggiano le bandiere e albanesi sor-

montate dall'elmo di Scanderbeg hanno ricevuto il Sovrano l'ambasciatore Jacomoni, il ministro segretario dal PNP albanese e il commissario di Corcia, generali e ufficiali superiori appartenenti ai reparti che hanno operato nella zona. Dopo l'omaggio dell'ambasciatore Jacomoni il Sovrano visibilmente commosso per il caloroso saluto della folla, sale nel salone centrale della Baschia dove il commissario straordinario gli rivolse un vibrante indirizzo e gli presentò le autorità militari e civili e il clero. Il Sovrano si è cordialmente intrattenuto con tutti i presenti. Tra altissime acclamazioni della folla infine si è recato alla sua residenza.

Vzgleđ Kr. Vis. Vojvode d'Aoste

Junaški odpor naših čet v Vzhodni Afriki — Na Balkanu so bili zasedeni Peč, Prizren, Tetovo, Gostivar, Kičevo in dokončno tudi Etolijo

Glavni stan italijanskih Oboroženih Sil je objavil 13. maja naslednje 342. vojno poročilo:

V Vzhodni Albaniji so naše čete, nadaljujoč okupacijo zavojevanih ozemelj, dosegle Peč, Prizren, Tetovo, Gostivar in Kičevo.

V Grčiji so dokončale okupacijo Epira,

Akarnanije in Etolije ter dosegle Missolungi in Lepanto v zalivu Patras.

V noči na 12. maja so bombniške formacije nemškega letalskega zbora z znatnim uspehom napadle važne objekte na oporiščih Malte.

V Cirenaiki je prišlo do živahnih akcij sprednjih italijansko-nemških oddelkov pri

Sollumu in Tobruku. Italijanski in nemški letalski oddelki so večkrat zaporedoma bombardirali oporišče v Tobruku; en rušilec je bil zadet in zažgana so bila skladišča municije ter rezervoarji goriv.

V Vzhodni Afriki se pod velikimi težavami, podžigan od dela in vzora Kr. Vis. vojvode d'Aoste nadaljuje junaški odpor naših čet.

Nj. Vel. Kralj in Cesar v Korči

Prebivalstvo je sprejelo Vladaarja z živim navdušenjem in globoko hvaležnostjo

Korča, 14. maja. s. Kralj in Cesar je včeraj nadaljeval svoje potovanje po bojišču. Ves dan je prebil sredi čet, ki so se hudo borile in sijajno zmagale, kot pravi vojak med vojaki. Preko Tepelenia, Premetija, Klisura, Pontibratia, Erzekeja je vladar prišel v Korčo, poslednjo postajo svojega včerajšnjega potovanja. Majhno mesto, ki je bilo v sedanji vojni hudo prizadeto, je bilo vse v zastavah, ko se je vladar peljal vanj. Ob cestah so bili razvrščeni oddelki v orožju in organizacije stranke. Povsod je narod navdušeno vzklikal vladarju. Pred magistratom, kjer je plapolalo nešteto italijanskih in alban-

skih zastav, so vladarja sprejeli državni namestnik Jacomini, Tajnik albanseke Fašistične stranke, komisar v Korči, generali in višji oficirji vojske v tem področju. Nagovor poslanika Jacominia je vidno ganil vladarja, ki so mu segli do srca tudi navdušeni pozdravi množice. Vladar se je podal v dvorano mestnega doma, kjer mu je izredni komisar prečital posebno spomenico in mu predstavil zastopnike vojaških, civilnih in cerkvenih oblasti. Vladar se je z vsemi prisotnimi dalje časa razgovarjal, nakar se je med živahnimi ovacijami množice vrnil v svojo rezidenco.

Določitev državnih meja med Nemčijo in Hrvatsko

Včeraj je bila v Zagrebu svečano podpisana razmejitevna pogodba

Zagreb, 14. maja. s. V vladni palači je bila včeraj svečano podpisana prva mednarodna pogodba, ki jo je sklenila Hrvatska država in ki se nanaša na nove meje med Hrvatsko in Nemčijo. Svečanostim je prisostvovali tudi poveljnik Ante Pavelić v družbi državnega tajnika za zunanje zadeve dr. Mladena Lorkovića ter generala Avgusta Marića. Nemčijo sta zastopala nemški poslanik v Zagrebu Kasche in poslanik svetnik Kurt von Kamphevenez. Nadalje so bili prisotni člani obeh delegacij, ki sta pripravili protokol o razmejitvi in pogodbe ter številni hrvatski in tuji novinarji.

Pogodba ima naslednje tri člene:

1. Hrvatsko-nemška meja poteka od hrvatsko - nemško - italijanske tromeje do hrvatsko - nemško - madžarske tromeje. Meja je na priloženem zemljevidu, ki je bistven del pogodbe, začrtana z modro barvo.

2. a) Dokončna razmejitev bo izvršena čimprej in hrvatsko-nemška komisija bo morala v ta namen upoštevati gospodarske nučnosti. b) Visoki pogodbeni stranki se sporazumeta tudi o podrobnih razmejitevni uredbi in o nadzorstvu meja.

3. Izmenjava ratifikacijskih listin bo v najkrajšem času v Berlinu. Pogodba se uveljavi z danjem podpisa. Sestavljena je v dveh originalih v hrvatsčini in nemščini, ki sta oba enako veljavna.

Ko je bila pogodba podpisana in opečatena, je nemški poslanik Kasche izrazil svoje veselje, da je bila prva pogodba neodvisne Hrvatske sklenjena z Nemčijo. Simpatije in medsebojno razumevanje med Nemčijo in Hrvatsko so v veliki meri olajšale razmejitveni sporazum. Nemčija želi, da bi se s to pogodbo ustvarile osnove za naglo ureditev notranjega položaja hrvatske države, kajti notranje močna in narodnostno zdrava Hrvatska država bo postala integralen del nove Evrope.

V svojem odgovoru je tajnik za zunanje zadeve dr. Lorković izrazil svoje zadovoljenje, da je mogla neodvisna Hrvatska država že mesec dni po svoji ustanovitvi popolnoma suvereno skleniti svojo prvo mednarodno pogodbo. Ugovoril je, da se hrvatsko-nemška meja sklada skoraj do celja z narodnostno. Nemška država, ki je mnogo pripomogla k osvoboditvi Hrvatske

in ustanovitvi neodvisne Hrvatske države, je s sklenitvijo te pogodbe znova prispevala k konsolidaciji Hrvatske države. Ni več daleč dan, ko se bodo lahko določile tudi ostale hrvatske državne meje.

Nova meja

Berlin, 14. maja. DNB. Novo določena meja med Nemčijo in Hrvatsko poteka v glavnem po bivši avstroogrski meji Stajerske in Kranjske ter Hrvatske in Slavonije. Od vogala tromeje pri Varaždinu gre proti zapadu in krene južno od Rogoške Slatine na Podčetrtke in od tod dalje po dolini Sotle do njenega izliva v Savo, nato po grebenu Gorjancev ter se strne nekaj kilometrov pred Kaljem z italijansko demarkacijsko črto.

Danes je odpotovala na teren mešana hrvatsko-nemška komisija, da dovrši tam razmejitveno delo med Hrvatsko in Nemčijo na štajersko-kranjskem odseku.

Gospodarski program

Zagreb, 14. maja. s. Minister za narodno gospodarstvo je imel govor, ki ga je prenašala tudi zagrebska radijska postaja. Govoril je o gospodarskem programu, ki bo pomenil pravo revolucijo na delovnem področju. Kmet je temelj in vir narodnega življenja. Zemlja mora torej pripadati onemu, ki jo obdeluje in izključno delo daje pravico do kruha in življenja. Osnovna načela gospodarskega programa hrvatske vlade pa so regulacija rok, izuševanje močvirij, močno pospeševanje kmetijske produkcije, razlastitev v predelih, kjer bo močgoče obdelovanje zemlje zelo zboljšati. Na ta način se bo odpravilo pomankanje dela, omogočena bo notranja kolonizacija in pasivnim krajem bo zagotovljen dovolj življenjskih potrebščin.

Ustaška milica

Zagreb, 14. maja. s. Snoci je odpotovala prva skupina hrvatskih delavcev v Nemčijo. Sledile bodo nadaljnje skupine. Ustanovila se je ustaška milica. Poseben oddelk njenega glavnega stana bo na razpolago dr. Paveliću. V Zagrebu pričakujejo te dni prihoda dr. Clodiusa za ureditev hrvatsko-nemških trgovinskih odnosov.

Beirut, 14. maja. s. Nekateri Iranci, ki so zbežali z ozemlja, ki ga imajo Angleži zasedene pri Barsi, poročajo, da so v tem ozemlju aretirali in odvedli v koncentracijsko taborišče vse mlade Irance, ki bi bili sposobni nositi orožje. Več oseb je bilo tudi ustreljenih pod pretvezo, da so izvršile sabotažna dejanja proti Angliji. Vse zaloge živeža so rekvirirali, tako da trpi prebivalstvo glad. Ljudstvo je skrajno razburjeno in to tem bolj, ker so Židje z angleško pomočjo započeli s pravih terorističnim režimom.

Iraški vojni minister v Ankari

Ankara, 14. maja. s. Tukašnji diplomatski krogi kažejo živahno zanimanje za delovanje, ki ga je tu razvil iraški vojni minister. V Turčiji se muči že nekaj dni in bil je v stikih z najvplivnejšimi osebnostmi političnih in vojaških krogov Ankare, ki jim je, kakor se zatrjuje, do podrobnosti poznal položaj, ki je zavladal v Iraku po angleškem napadu. Angleški poslanik je skušal na vse načine priti v stik z iraškim vojnim ministrom. Poslužil se je tudi raznih uglednih osebnosti, ki naj bi posredovale za sestanek z njim, toda doslej je ostalo vse njegovo prizadevanje brez uspeha. Iraški vojni minister je baje celo dejal, da se z njim ne sesti.

Indijci prestopajo na stran Iraka

Beirut, 14. maja. Iz Bagdada poročajo, da je v enem samem dnevu dezertiralo nad 300 indijskih vojakov iz vrst angleške vojske in se javilo najbližjemu obmejnemu poveljstvu Iraka. Indijci so se prijavili kot prostovoljci v iraško vojsko. Dezertacije postajajo v zadnjem času vedno številnejše in vse kaže, da so sad poslanice palestinskega velikega muftija, ki jo je naslovil na vse muslimane.

Zadovoljni Albanci

Sofija, 14. maja. s. Albanci v Bolgariji so z največjim navdušenjem sprejeli vest, da so italijanske čete zasedle Tetovo in Gostivar. Albanski krogi v Sofiji naglašajo, da je bila s tem dovršena nova etapa na poti do osvoboditve vseh Albancev. Listi poročajo, da so bolgarske čete včeraj zavzele Prilep, kjer jih je prebivalstvo sprejelo navdušeno.

Obnovljena plovba skozi Dardanele

Sofija, 14. maja. u. Bolgarski listi poročajo, da je računati s tem, da bo pomorski promet po Črnem morju in skozi Dardanele kmalu spet normaliziran. Odkar so bili Angleži pregnani iz Marmorskega in Egejskega morja, ne grozi več nobena nevarnost pomorski plovbi med državami ob Črnem morju. Ruski, rumunski in bolgarski parniki bodo kmalu spet lahko redno pluli skozi Dardanele.

Ruski poslanik v Bolgariji odpotoval v Moskvo

Sofija, 14. maja. u. Ruski poslanik v Sofiji Lavričev je včeraj z letalom odpotoval v Moskvo.

»Bela knjiga« iraške vlade

Bagdad, 14. maja. s. Iraška vlada je izdala belo knjigo, v kateri jasno obeležuje odgovornost Anglije za njen spor z Iracom. Bela knjiga vsebuje dokumente, iz katerih izhajajo naslednja dejstva:

14. aprila je angleški poslanik v Bagdadu zahteval od iraške vlade, naj pristane na to, da bi se 80.000 angleških vojakov, razdeljenih v 10 velikih oddelkov po 8.000 ljudi, prepeljalo skozi Irak. 18. aprila so se prve angleške čete izkrcale v Basri. Angleški poslanik je nato zahteval, da bi se vojaki smeli ustaviti tam 10 dni, da bi se

privadili podnebnim prilikam. Ko pa je poteklo onih 10 dni, niso pokazali niti najmanjšega namena, da bi Basro zapustili. V bližini Basre pa so se med tem izkrcali še nadaljnji oddelki Angležev. Irak je bil sprito teza prisiljen pripraviti svojo narodno branbo na sleherni možnost. Vlada je ukrenila vse potrebno, da se angleške čete iz Basre ne bi moge združiti z onimi, ki so bile koncentrirane na letalskem oporišču v Habaniaku. Na dan 2. maja so Angleži prvi segli po orožju in so pričeli obstreljevati naše postojanke.

Pomen Cikladskih otokov

Naravna zapora dohoda v Egejsko morje ter važno pomorsko oporišče

Rim, 14. maja. s. »Popolo di Roma« osvetljuje Reuterjeve vesti, s katerimi skušajo Angleži opravičiti odsotnost svojega brodograja v času, ko sta Italija in Nemčija zasedali grške otoke, češ, da so ti otoki, razen Lemnosa in Mitilene, brez večjega strateškega pomena. Pravi, da postavlja Reuterja že to na laž, da je bil Milos, ki spada k Cikladskem otočju in je sedaj v italijanski oblasti, v svetovni vojni oporišče angleške pomorske divizije, ki je patrolirala po Egejskem morju, sedaj pa bo zelo koristno oporišče za italijanske pomorske sile, ki bodo z njim do-

bile možnost, ojačiti ograjanje angleškega brodograja v trikotniku Aleksandrija-Haifa-Ciper in ga razširiti proti vzhodu. List tudi podčrtava silno vojaško važnost Cikladskih otokov, ki tvorijo tri sporedne črte med Balkanskim polotokom in dodekanezijskimi otoki ter kot trojna pregrada zapirajo dohod v Egejsko morje. Zavzetje teh otokov je mimo vojaškega pomena veljavno tudi z vidika pomorskih zvez, ker bo omogočilo italijanskim ladjam povsem varno plovbo z Jadranskega v Črno morje skozi Korintski prekop in Egejsko morje.

Nemško tolmačenje Hessovega koraka

Berlin, 14. maja. d. Vodstvo narodno socialistične stranke objavlja službeno:

Dosedanji pregled papirjev in pisem, ki jih je zapustil Rudolf Hess, je pokazal, da je živel v domišljiji, da bi mogel z osebnim razgovorom z njemu že od prej znanimi Angleži morda le še doseči sporazum med Anglijo in Nemčijo. Dejansko je, kakor se sedaj potrjuje po vesteh iz Londona, odskočil na Škotskem iz letala v bližini kraja, kjer je hotel pristati ter je bil tam najden ranjen.

Hess, ki je, kakor je bilo v stranki dobro znano, že leta sem osebno zelo trpel, se je v zadnjem času zatekal po pomoč k raznim astrologom in magijem. V koliko je njihova krivda za Hessovo duševno zmedo, ki ga je pripravila do tega koraka, bo ugotovila uvedena preiskava. Možno je tudi, da so ga Angleži zvalili v past.

Vse postopanje potrjuje že v prvem sporočilu ugotovljeno dejstvo, da je Hess živel v čudnih domišljijah. Bolj ko komu koli drugemu so bile njemu znane številne in odkritostne mišlinske ponudbe kancelarja Hitlerja. Dosedaj si je Hess domišljal, da bo mogel z osebno žrtvijo preprečiti razvoj, ki se lahko konča le s popolnim uničenjem angleškega imperija. Hess, ki je imel svoj delokrog izključno le v stranki, tudi ni imel prave predstave o izvedbi in posledicah svojega koraka, kakor je to razvidno iz njegovih pisem in zabeležk.

Narodno socialistična stranka obžaluje, da je ta idealist postal žrtev tako usodne domišljije. Njegov korak ne bo nič spremenil na nadaljevanju Nemčiji

vsiljene vojne proti Angliji. Vojna se bo tako dolgo nadaljevala, kakor je to kancelar Hitler izjavil, dokler ne bodo sedanji angleški vladodržci vrženi ali pa prisiljeni k sklenitvi miru.

Voditelji stranke pri Hitlerju

Berlin, 14. maja. s. Tiskovni urad narodno socialistične stranke poroča: Pri Vodji je bil včeraj sestanek vseh državnih in pokrajinskih vodij Nemške narodno socialistične delavske stranke, ki se ga je udeležil tudi državni maršal Hermann Goering. Voditelji stranke so Vodji, ki je govoril na sestanku, priredili navdušeno manifestacijo, ki jo je podžigala popolna volja do zmage.

Portugalska brani svojo posest

Lizbona, 14. maja. s. Iz Portugalske je odšlo že več oddelkov vojaštva na Azore in Kapverdske otoke. Ojačenja portugalskih oboroženih sil na teh otokih so, kakor zatrjujejo, obrambnega značaja. Še pred kratkim je ameriški senator Pepper izjavil, da bi se morale Zedinjene države polastiti teh otokov. Na Portugalskem te izjave ni nihče preslišal. Včeraj je krenil na otoke večji kontingent protiletalskega topništva.

Položaj v Indiji

Sanghaj, 15. maja. s. Bengalski ministrski predsednik je po kratkem razgovoru s podkraljem zapustil Simlo. O poteku pogajanj niso objavili nobenega poročila, toda v indijskih krogih smatrajo, da niso imela nobenega uspeha. Med tem se položaj v vsej Indiji slabša. V Jullunduru so nastali novi nemiri; v spopadih s policijo je bilo več mrtvih in ranjenih. V Lahoru so razne osebnosti kongresne stranke obsodili na ječo do štirih let, ker so se udeleževali Gandhijevega gibanja proti vojni.

Irak odbija vse napade

Poročilo iraškega vrhovnega poveljstva

Bagdad, 14. maja. s. Vrhovno poveljstvo iraške vojske objavlja, da so se operacije na zapadnem bojišču omejele na izvidniške akcije. Položaj je ostal tam nespremenjen. Na jugu sta se dve angleški letali pojavili nad Hamaro in jo bombardirali, nista pa napravili nikake škode in ju je protiletalsko topništvo prisililo k umiku. En bombnik je bil poškodovan.

Med tem so se iraški obrabi okrog angleških postojank pri Basri še bolj zožili. Iraška letala, ki so izvedla vrsto napadov, so se vsa nepoškodovana vrnila na svoja letališča. Sovražna letala so izvedla celo vrsto napadov na nekaj mest, a bila so povsod odbita, še preden so jih lahko učinkovito bombardirala. Le v Naserio so tresčile štiri bombe, toda brez učinka. Iraška garnizija v trdnjavi Rutbah je s protiletalskimi topovi hudo obstreljevala angleška letala, ki so na prav nizko pojavila nad trdnjavo, kar je odvidno menila, da je že v angleških rokah. Ko so spoznala položaj, so se naglo umaknili. En izmed njih je bilo hudo poškodovano. Napad angleških oklopnih oddelkov na trdnjavo je bil odbit. Sovraž-

Obnova cestnega omrežja

Po prizadevanju Komisarja in Višje cestne direkcije se državne in bivše banovinske ceste že obnavljajo

Takoj po prihodu italijanske čet v Ljubljano se je na prizadevanje Komisarja in višje cestne direkcije II. armije v Ljubljani ustanovila posebna sekcija državne avtonomne cestne uprave, ki je takoj pričela s delom, da bi se začelo, a naglo uredilo cestno omrežje nove pokrajine. Stroški za dela, ki so sedaj v teku so preračunjeni na 1.4 milijona lir in zaposlenih je pri njih 1.388 delavcev iz raznih krajev v pokrajini. Istočasno je Komisar odredil tudi začasno obnovo cestnega omrežja bivše banovine. Z današnjim dnem so se pričela ta dela, za katera je preračunanih 4.38 milijona lir izdatkov. Zaprte so bile pri teh delih dnevno po 500 delavcev. Obnavljajo se tudi cestni prehodi čez železniško progo in mostovi. Komisar je končno izdal tudi vse potrebne ukrepe, da bi občine spravile v red občinske ceste.

Poset g. Komisarja pri Dopolavoru Oboroženih Sil

Ljubljana, 13. maja
Davi je Ekse. Komisar Grazioli v spremstvu majorja Cavallera, dodeljenega Komisarijatu, napravil poset na sedežu Dopolavora Oboroženih Sil. G. Komisar se je mudil v raznih lokalih ter je dal navodila za sistematično organizacijo Dopolavora.

Roosevelt danes ne bo govoril

Odgoditev napovedanega govora je izzvala splošno pozornost in številne komentarje

Washington, 14. maja. U. Za danes napovedani govor predsednika Roosevelta na ameriško javnost, ki bi ga bile prenašale vse ameriške radijske postaje, je bil sredi nenačrtno odpovedan. Sporočilo Bele hiše pravi, da bo Roosevelt govoril šele čez par tednov o priliki sprejema, na katerega bodo povabljeni diplomatski predstavniki.
Washington, 14. maja. S. Vest, da je bil predsednikov govor odgojen do 27. t. m. pa se v tujakih krogih tolmači na različne načine. Vobče in še najbolj točno je menda mnenje, da je bil govor odgojen zaradi tega, ker poslednji govori glavnih zagovornikov intervencije v javnosti niso napravili ugodnega vtisa. Zaradi tega tudi Roosevelt ni smatral za oportuno, da bi spregovoril, ker bi drugače moral odgovoriti javnemu mnenju na vprašanje o vstopu Amerike v vojno. Očitno hoče Roosevelt počakati tudi na rezultate razprav o vprašanju ameriških konvojov za Anglijo.

Ameriške napovedi o usodi Anglije

V 60 dneh se bo moralo odločiti

Budimpešta, 14. maja. V posebnem poročilu iz New Yorka beleži »Magyarország«: Ameriške radijske postaje so razširile vest, da bo po mnenju angleških strokovnjakov usoda Anglije odločena v 60 dneh, če Ameriki ne bo uspelo v tem roku zagotoviti popolno varnost svojih dobav za Anglijo, ki jih pošilja preko Atlantskega oceana.

Sprejemi pri Komisarju

Komisar Grazioli je včeraj sprejel vrsto delegacij in komisij raznih ustanov in društev v mestu. Med drugimi so bili pri njem zastopstvo borzne direkcije, direktor Obrtne banke, člani društva »Družina«, zastopniki Zveze bivših bojevnikov, upravni svet Bolniške blaginje, trgovskega in podpornega društva, odbor za osuševanje Barja, upravni svet Zveze državnih in samoupravnih uslužbenec. Vse delegacije so izrazile Komisarju svojo udanost ter ga opozorile na vrsto vprašanj, ki zanimajo javnost in posamezne ustanove. Komisar si je pridržal pravico, da ta vprašanja prouči.

General Agostini v Ljubljani

Prošle dni se je mimogrede na svojem povratku iz Albanije mudil v Ljubljani generalni namestnik Avgust Agostini, poveljnik narodne gozdarske milice. Bil je sprejet pri g. Komisarju ter sta v razgovoru proučevala važne gozdarske probleme Ljubljanske pokrajine, zlasti kar se tiče učinkovitega varstva in smotrnega izkoriščanja gozdnega stanja pokrajine.

mornarice v zadnjih tednih skoraj več ne bo moglo izkoristiti ameriške pomoči in da bo prej pristljena odoziti orožje. Ameriške radijske postaje, poročajo list dalje, so dodale, da v takih okoliščinah tudi morebitni poseg ameriškega vojnega brodomarja v vojno ne bi mogel spremeniti angleške usode. Taka ameriška intervencija bi izkazala še reakcijo še večjih nemških sil. Anglija bi bila v tem primeru prisiljena odrediti se še onim majhnim množicam vojnih in življenjskih potrebščin, ki jih sedaj čepiraj z velikimi težavami, se prejema iz raznih delov sveta.

Zunanja politika Španije ostane nespremenjena

Madrid, 14. maja. V svojih včerajšnjih uvodnih ugotovitvah španski listi z ozirom na najnovejšo spremembo v španski vladi in vojski, da so bile te spremembe povsem normalne. V nobenem primeru jih ni moglo razlagati v tem smislu, da je že v kratkem računati s spremembo španske zunanje politike je določil general Franco leta 1938. Ta načela ostanejo nespremenjena in so bile zamen vse spekulacije Španiji in njenemu režimu sovražne kampa-nje.

Internacije v Rumuniji

Bukarešta, 14. maja. U. V koncentričsko taborišče Targu Jiu so spravili 200 Zidov, Poljakov, Grkov, ki so jih policijske oblasti obsodile na internacijo po eno leto. Oblasti so ugotovile, da so delali v škodo rumunskim interesom.

Manevri na Filipinih

Honolulu, 14. maja. U. Včeraj so se pričeli veliki vojaški manevri. Njihova naloga je preizkusiti obrambo otokov z Atlantskega kakor tudi s Tihega oceana. Pri manevrih sodeluje 40.000 mož.

Steklena gora

Američani so znani po svojih originalnih drugim narodom pogosto nerazumljivih čudaških idejah. Vest o novem ameriškem čudaštvu prihaja to pot iz mormonskega mesta Salt Lake City. Čudaštvo pa nima seveda nič skupnega z mormonstvom, ker se nanaša na stare steklenice.

Zbralo se je nekaj navdušenih meščanov, ki so sklenili zgraditi v svoji državi Utah največjo stekleno goro na svetu. Za temelj so določili 20 orlov zemlje, kamor naj bi se odlagale vse stare steklenice in s plošč vse razbita stekla. Ne samo iz Salt Lake Cityja, temveč tudi iz vseh drugih mest države Utah, naj bi spravljali na to zemljišče razbita stekla. Može, ki so prišli na to idealno idejo, pravijo, da ni tako čudaška, kakor bi se utemnila komu zdi. Tako stekleno goro bi morali imeti po njihovem mnenju vsako mesto, da bi bili prebivalci obvarovani nevarnosti, ki jim neprestano preti v obliki razbitih stekla, razmetanega po ulicah in smetiščih. Poleg tega se bo pa gora iz steklenic in razbitih stekla v sončnih in luninih žarkih tako lesketala, da bo pogled na njo nekaj posebnega in da bo pomenila za mesto veliko privlačnost.

Sistemazione della rete stradale

Per l'interessamento del Commissario e della Direzione superiore stradale già si provvede al riattamento delle strade statali ed ex banovinali

Lubiana, 14. maggio. s. Subito dopo l'arrivo delle truppe italiane a Lubiana per interessamento del Commissario e della Direzione Superiore stradale della seconda armata, venne creata a Lubiana da parte dell'Azienda autonoma statale della strada una sezione la quale ha immediatamente iniziato i lavori per una rapida sistemazione provvisoria della rete stradale della nuova provincia. Attualmente sono in corso lavori per una spesa complessiva di Lire un milione e 400 mila con l'impiego di 1388 operai locali. In pari tempo il Commissario ha disposto il riattamento provvisorio della rimanente rete stradale dell'ex Banovina e da domani avranno inizio i lavori che comportano una spesa di Lire 4 milioni e 380 mila con l'impiego di 500 operai giornalieri. Sono pure in corso opere di ricostruzione di cavalcavia e ponti. Il Commissario ha inoltre disposto perché da parte dei comuni sia pure provveduto al riattamento delle strade comunali.

tanze e commissioni di Enti e Associazione cittadine fra cui la Direzione di Borsa, il Direttore della Banca Artigiana e i membri della società »Famiglia«, l'Unione Combattenti ex a. u., il Consiglio della Cassa Ammalati e Società di Assistenza per gli impiegati, il Comitato della Bonifica di Barie e il Consiglio della Confederazione Impiegati statali e parastatali.

Dopo aver rivolto parole di deferente omaggio al Commissario essi hanno prospettato vari questioni di interesse pubblico e di categoria che il Commissario si è riservato di esaminare.

Il Generale Agostini a Lubiana

Negli scorsi giorni è stato di passaggio per Lubiana proveniente dall'Albania, il Luogotenente Generale Augusto Agostini Comandante La Milizia Nazionale Forestale. Egli è stato ricevuto dal Commissario o nel colloquio sono stati esaminati i problemi forestali interessanti la Provincia, al fine di tutelare e valorizzare efficacemente le risorse forestali del territorio.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 14. maja: Bonifacij.
DANASJE PRIREDITVE
Kino Matica: Salvator Rosa.
Kino Sloga: Vitez iz Kruje.
Kino Unio: Michelangelo.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43; Trnkoczy ded, Mestni trg 4; Ustar, Selenburgova ulica 7.

La visita del Commissario al Dopolavoro delle Forze Armate

Ieri mattina il Commissario accompagnato dal Maggiore Cavallero addetto al Commissariato, si è recato a far visita alla sede del Dopolavoro delle Forze Armate. Il Commissario dopo essersi intrattenuto nei vari locali ha dato direttive per la sistemazione e l'organizzazione del Dopolavoro.

Ricevimenti dal Commissario

Nella giornata di ieri sono state ricevute dal Commissario Grazioli varie rappresen-

Zelo živahen živilski trg

Razveseljivo je, da je dovoz živil na trg vedno večji

Ljubljana, 14. maja.
Na živilskem trgu je od dne do dne bolj živahno. Dovož živil je vedno večji. Zadnje čase se zlasti pozna, da je odpravljena carina na prideleke iz drugih italijanskih pokrajin; v Ljubljano prihaja čedalje več povrtnine iz južnih krajev. Davi je pripeljal neposredno iz Trsta na naš trg povrtnino Tržačan s svojim avtomobilom in jo prodajal na drobno. Pripeljal je tudi precej pomaranč, ki so bile po 22 din. Povrtnino je prodajal po nekaj dinarjev ceneje od splošnih cen. V splošnem je zdaj uvožena glavna solata po 20 do 22 din. kg. Tržačan jo je pa prodajal po 18 din. Grah je še po 16 din. kakor tudi cvetača. Novi krompir se še tudi ni mogel poceniti ter ga še vedno prodajajo po 12 din. Med novostmi so zbužale že včeraj največjo pozornost češnje, ki so po 32 do 40 din. kg. Prve češnje so na našem trgu vselej tako drage. Uvožene češnje so se zadnja leta pocenile največ od 8 do 12 din. kg. Domače češnje bodo napredaj šele čez mesec dni.

Tudi danes je bilo posebno živahno na perutinskem trgu in blago je bilo kmalu razprodano. Tržni organi so davi skrbeli kakor vsaki dan, da blaga niso pokupili prekupevalci na dolinskem kolodvoru. Prodajalke so ga morale prepeljati odnošen neposredno na trg, zato jim tudi niso pustili, da bi se peljale s tramvajem, ker se je že dogajalo, da so bili prekupevalci na delu tudi v tramvaju. Tržno nadzorstvo je tudi poskrbelo, da je bilo na trgu zaposlenih več paznikov kakor ob navadnih dneh. Poslej bo prodajo ob tržnih dneh vselej nadziralo več paznikov. Doselej je bilo mnogo premalo tržnih uslužbenec. Včasih bi bilo potrebno, da bi tržni paznik stal pri sle-

herni tržni mizi, kar je seveda nemogoče. Cim več paznikov in nadzornikov pa je, tem manj upajo grešiti posamezne prodajalke in tudi kupovalke. Znano je namreč, da nekatere kupovalke, ki jim ni treba varčevati, rade ponudijo za blago več, odnosno so soglasne z vsako ceno in tako draže blago ne glede na predpise o maksimalnih cenah. Gospodinj se prihajajo pritoževati, na tržno nadzorstvo navadno, ko je že prepozno. Danes se je izkazalo, da številni pazniki lahko preprečijo dražitev blaga v mnogih primerih.

Kljub temu mnogi ljudje še vedno ne morejo iz starega tira. Včeraj in predvčeršnjim je časopisje objavljalo nove maksimalne cene življenjskih potrebščin in novi ceniki so izobešeni na vidnih krajih. Vendar mnogi ljudje ne posvečajo temu primerne pozornosti. Tako so davi nekateri meščani, ko je bilo napredaj še malo krompirja na debelo, plačevali krompir po 2.60 din. kilogram, a predpisano je, da sme biti najvišja cena krompirja le 2.50 din. Nekaterim meščanom sploh ni moglo dopovedati, kaj pomenijo maksimalne cene, čeprav si to prizadevamo že drugo leto. Nekaterim ni treba varčevati in jim je vseeno, ali plačajo nekaj dinarjev več ali manj, na ravneže pa seveda ne mislijo. Prejšnje čase sicer niso bile maksimalne cene kmetijskega blaga in je kmet lahko brez kajnega zahteval, kolikor je hotel za svoje blago, zdaj so pa predpisane cene in tudi stroge kazni za vse, ki bi prodajali dražje. Krompir je eno najvažnejših živil, zato je še posebno važno, da se predpisanih cen držijo prodajalci, pa tudi kupci. Naravnost dolžnost bi bila, da bi kupci naznanili prodajalca, ki bi prodajal blago dražje, ne pa da mu še sam pomagajo grešiti.

Iz Hrvatske

— Svobodna Hrvatska bo imela tudi svojo valuto. Včerajšnja »Tagespost« poroča, da posveča vlada svobodne Hrvatske veliko pozornost tudi prečim gospodarskim vprašanjem. Storjenih je bila cela vrsta ukrepov, da se spravi v red upravni aparat in zagotovi gospodarsko delo ter preskrba prebivalstva z življenjskimi potrebščinami. Polagoma se bo razvila tudi zunanja trgovina Hrvatske. V klirinskem prometu z Nemčijo ima Hrvatska že svoje račune. Pripravlja se tudi posebna hrvatska carinska tarifa in valuta. Hrvatska bo imela krone po 100 banic, Krona bo imela vrednost dinarja. Poleg tega bodo pa v prometu tudi nemški državni boni. Tečaj hrvatske krone bo: 20 kron za 1 nemško marko. Doselej so imeli večino bank na Hrvatskem v rokah Zidje. Te banke bodo reorganizirane in nacionalizirane. V Zagrebu je bila že ustanovljena Poštna hranilnica kot samostojni državni denarni zavod.

Poziv zagrebškimi Slovincem. Nemško poslanstvo v Zagrebu objavlja: Slovenci, ki žive na področju neodvisne države Hrvatske in ki imajo domovinsko pravico na področju, zasedenem po nemški oboroženi sili, naj za zdaj ostanejo v svojih službah in bivalističnih, dokler s posebnim dogovorom ne bo urejeno vprašanje njihovega nemškega državljanstva in morebitne preselite.

Iz prvih dveh števil časopisa »Za dom«. Novi hrvatski časopis za politična, gospodarska in kulturna vprašanja »Za dom« z nemškim podnaslovom »Kroatische Korrespondenz für Politik, Wirtschaft und Kultur« in z italijanskim podnaslovom »Corrispondenza Croata di Problemi Politici, Economici e Culturali«, ki v hrvatskem, nemškem in italijanskem jeziku izhaja vsak peti dan, ureja pa ga dr. Teodor Urošinić, je v svojih prvih dveh številkah objavil več zanimivih člankov, med njimi članek dr. Urošinića, ki dokazuje, da imajo Hrvati po svojih političnih, gospodarskih in kulturnih lastnostih in značilnostih polno pravico do samostojnosti, dalje načela Hrvatskega ustaškega pokreta, intervju s prosvetnim ministrom dr. Budakom pod naslovom »Borec in pesnik«, dokumentarno razpravo prof. Bošnjaka o hrvatskih borbah za svobodo, dr. Lorkovičev »Zgodovino ustaškega pokreta« in dr. Draganovičev studio »O hrvatsku bosensko-hercegovaških mohamedancev«, —

Najdragocenejša sirovina — „tekoče zlato“

V začetku je bila „univerzalno zdravilo“, dandanes je pa nafta najpotrebnejša sirovina, dragocenejša od zlata

Ljubljana, 14. maja.
Gospodarski, politični in najbrž vse civilizacijski razvoj človeštva bi bil drugačen, če bi ne bila odkrita nafta, ena najčudovitejših snovi, zemeljsko olje. Po svoji obliki, načinu pridobivanja, predelavi in uporabi ima nafta edinstven značaj in pomen med surovinami. Produkti, ki jih dobivajo s predelavo nafte, so dandanes neobhodno potrebni, predvsem kot pogonsko sredstvo, olja itd. — Brez bencina bi se ne najbrž nikdar ne razvilo letalstvo in morda tudi ne avtomobilizem, ne poznali bi eksplozivnih motorjev, dieslovih motorjev, glavno pogonsko sredstvo v prometu in industriji bi ostali para in električna energija. Zato ne pretiravamo, če trdimo, da bi bil zgodovinski razvoj najbrž povsem drugačen in morda bi Zedinjene države ne postale nikdar najbolj industrializirane na svetu, če bi ne bilo nafte; najbrž bi ne bilo tudi mnogih vojn ali bi pa bil njihov izid povsem drugačen, če bi »hudičev« olje ne poganjalo vojnih vozov in letal in ko bi si posamezne države »z ognjem in mečem« ne utirale poti proti vrelcem nafte. Tako je pa tekoče zlato, tekočina, dragocenejša od najdragocenejših kovin, začela usmerjati zgodovino civiliziranih narodov in prav v teh časih se še posebno dobro zavedamo močnega vpliva te sile materialnega sveta.

V STAREM VEKU SO JO POZNALI

Čeprav je nafta dobila svojo pravo ceno šele v naši dobi, je bila znana že v starem veku. Tedaj je seveda še niso mogli ceniti, saj ji celo do tega stoletja niso pripisovali posebne vrednosti. Še v prejšnjem stoletju ni niti nihče slutil, kako izreden pomen bo dobila nafta v naši dobi. Morda prav tako dandanes ne vemo, kaj bo postalo prihodnja desetletja najvažnejši vir energije... V starem veku seveda niso vrtili rogov do izvirov nafte. Seznanili so se z njo, kjer je sama pritekla na površje. Poznali so pa tudi zemeljsko smolo, ki je »v sorodu« z zemeljskim plinom in nafto. Nafto omenjajo že najstarejši pisci, tako n. pr. Plinij in Plutarh. Egipčani so dobro poznali asfalt, saj je znano, da so z njegovo pomočjo mumificirali mrtlice.

SVETI OGENJ

Številne legende govore o odkritju zemeljskega olja v raznih delih sveta. Po nekaterih legendah so primitivna plemena častila »sveti ogenj« ob izvirih nafte, ogenj, ki je večno gorel (v Rumuniji). Sicer je pa nafta zanimala ljudi po svojih posebnostih, ker si niso mogli razložiti, kako je mogoče, da krije zemlja v sebi razen vode tudi tako nenavadno, smrdečo tekočino neznanega okusa. Zato ni čuda, da so ji tu in tam začeli pripisovati tudi lastnosti, ki jih ni imela. Tako je zemeljsko olje veljalo sredi prejšnjega stoletja v Ameriki za univerzalno zdravilo. V začetku so ljudje hodili k vrelcem nafte s steklenicami kakor k drugim zdravilnim vrelcem. Polastila se jih je prava psihoza, da so to nekateri podjetni posamezniki izrabili ter začeli prodajati nafto, za naval je bil vedno večji. Nie nenavad-

Tako se je razvila prva trgovina z nafto, seveda mnogo skromnejša kakršno vodijo dandanes svetovne petrolejske družbe...

PRVO VRTANJE

Skoraj neverjetno se nam zdi, da so prvi vrelci nafte v Ameriki odprli šele l. 1859. Prvi vodnjak za nafto je izkopal polkovnik Drake pri Titusville v Pennsilvaniji. Nafta je začel pridobivati, da bi jo prodajal za zdravilo. Prejšnje čase so jo tam zbirali Indijanci, ki so ji pripisovali čudežno zdravilno moč. Drake je bil z vrtanjem zelo zadovoljen, ker je našel na bogato ležišče nafte. Dotlej ni nihče niti slutil, da se skriva toliko te nenavadne tekočine v zemlji.

KEMIK NA DELU

Razumljivo je, da so se tudi kemiki začeli zanimati za nenavadno tekočino. Prvi jo je raziskal ameriški kemik Silimann. Ugotovil je, da je tisti sestavni del nafte, ki ga je dobil z destilacijo pri temperaturi 150—300°, zelo dober za razsvetljavo. To dognanje pomeni začetek zmagovite poti nafte v industrijski svet. Kmalu potem so prišle v rabo petrolejske. Toda kemik se ni vedel odgovoriti, čemu bi naj služil stranjski produkt nafte, pridobljen pri destilaciji izpod 150°. To je bencin, ki je zdaj cenjen kot najdragocenejša sestavina nafte. Tedaj so pa bencin zametali, ker ga niso znali in ne mogli uporabljati za nič drugega kakor samo za čiščenje madežev. Tedaj tudi niso znali kaj početi z oljem, ki ga zdaj uporabljajo za pogon dieslovih motorjev. Zdaj znamo koristno porabiti vse sestavine nafte, tudi ostane, ki ga ni mogoče destilirati pri temperaturi 350°. Služi za kurivo, iz njega pa tudi pridobivajo vazelin, parafin ali asfalt. Iz nafte pridobimo navadno 20—30% bencina, včasih pa celo 70%. Potreba po bencinu je vedno večja, zato je tehnika iznašla metode za smotrno predelavo ter čim boljše izrabo nafte. Po najnovejših načinih predelave nafte dobe mnogo več bencina kakor prejšnje čase.

ISKANJE NAFTE

Ko se je razmahnil avtomobilizem, je nafta seveda pridobila izredno mnogo na vrednosti. Že med svetovno vojno je bila nafta odločilnega pomena, čeprav tedaj še ni bilo mnogo motoriziranih oddelkov in letalstvo je bilo še v povojih. Upoštevati je treba tudi, da dandanes uporabljajo nafto odnosno njene stranske produkte kot pogonsko gorivo pri več karoli polovici ladij. Razumljivo je, da so zaradi tega ozemlja z ležišči nafte posebno cenjena. Zdi se, da so največja ležišča nafte že znana ter v glavnem preiskana, čeprav s tem ni rečeno, da ni morda tu in tam še mnogo nafte, ne da bi za njo vedeli. Z iskanjem nafte so precejšnje težave kljub vsem bogatim izkušnjam raziskovalcev, dobri strokovni usposobljenosti geologov in izvršnim tehničnim pripomočkom. Vrtanje rogov do ležišč nafte je pametno zelo drago. Ležišča so po večini zelo globoka, tako da vrtajo celo v globino 2000 m. Čim globlja so, tem več stroškov zahteva vrtanje. To sprevidimo že po tem, da velja

vrtanje do 1000 m globine meter po 4.000 do 5.000 din. Če je torej treba vrtati 100 metrov globoko, znašajo investicije 4 do 5 milijonov! V večjih globinah je vrtanje še dražje. Lahko se zgodi, da je ves trud zaman ali da stroški niso poplačani z nafto, ki jo najdemo. Za iskanje nafte je torej treba mnogo kapitala, za izkoriščanje ležišč pa še več. Znano je, da so petrolejske družbe najbogatejša podjetja in zato jim tudi ne more nekorkoli mešati računov, četudi bi imel nekaj kapitala za izkoriščanje novega odkritja ležišče.

NAJVEČ NAFTE V AMERIKI

Zdi se, da je največ nafte v Ameriki. Vsaj po produktih smemo tako soditi. Vendar je ni najbrž manj tudi v Rusiji. Kljub temu so Zedinjene države največji producent nafte na svetu in najbrž jih ne bo še dolgo nihče dosegel po produktih. Tako je znalaša produkcija nafte v Zedinjenih državah predlanskim okrog 180 milijonov ton. V prvem polletju lanskega leta se je produkcija še povečala in najbrž se je povečala tudi poslej; lani v prvem polletju je znašala 93.7 milijona ton. Zedinjene države pa niso le največji producent nafte na svetu, temveč tudi največji konzument, zato ne pridejo v poštev v večji meri med državami izvoznicami. Zedinjene države porabijo nad 90% svoje produkcije nafte.

SVETOVNA PRODUKCIJA

Svetovna produkcija nafte je znalaša predlanskim 296.400.000 ton. Z zanesljivostjo smemo računati, da je lani že dosegla 300 milijonov ton. Vendar točne številke niso znane. Ne smemo pa misliti, da se bo produkcija lahko povečevala stalno ter da bo kmalu mnogo večja od sedanjega. Pridobivanje nafte v Zedinjenih državah je nedvomno na višku in ga ni mogoče več mnogo izpopolniti. Tudi ozemlja so preiskana. Tehnični pripomočki so najboljši. V drugih državah, kjer pridobivanje v tehničnem pogledu morda zaostaja za ameriškim pa, kakor kaže, ni tako bogatim ležišč. Velik napredek se obeta le v Rusiji. Doselej niso bili zadovoljni s pospeševanjem produkcije. V zadnjih letih pridobivajo okrog 30 milijonov ton nafte, kar se jim pa zdi še mnogo premalo. Izdelan je načrt, da se bo produkcija prihodnje leto povečala na 54 milijonov ton, kar je približno tretjina produkcije Zedinjenih držav. — Skoraj prav tako velika produkcija nafte kakor v SSSR je v Venezueli. Lani v prvem polletju je znašala v SSSR 14.9 mil. ton, v Venezueli pa 14.3 milijona. Na tretjem mestu po produkciji je torej Venezuela. Na četrtem mestu je Irak, kjer pa produkcija več ne narašča v zadnjih letih; letna produkcija znaša 10 do 11 milijonov ton. Sledi Nizozemska Indija s 9 milijonov ton letne produkcije, za njo Rumunija s 6.2 do 6.6 milijona ton, Mehika (5 do 5.6 mil.) in Irak (4.2 mil.). Značilno je, da produkcija nafte v Rumuniji v zadnjih letih ni naraščala, temveč celo malo nazadovala. Tako je znašala v prvem polletju l. 1938 3.3 mil., predlanskim 3.2 mil. in lani 3.1 mil. ton.

Naše gledališče

DRAMA:

Začetek ob 19. uri.

Sreda, 14.: Komedija zmešnjav. Red B.
Četrtek, 15.: Šesto nadstropje. Izven. Izredno znižane cene od 14 din. navzdol.
Petek, 16.: ob 15.: Othello. Dijaška predstava. Izven. Globoko znižane cene od 14 din. navzdol.

OPERA:

Začetek ob 19. uri.

Sreda, 14.: Rusalka. Red Sreda.
Četrtek, 15.: Seviljski brivci. Premierski abonma.
Petek, 15.: Zaprti.

★

Vse p. n. abonente opozarjamo na spreminjeni vrstni red predstav v Drami in Operi v sredo in četrtek, t. j. 14. in 15. t. m. Danes objavljeni repertor je pravilen.

Inserirajte v »Jutru«!

Pregled nove poštne tarife

Podatki o tarifi za promet z Italijo in s kraji Ljubljanske pokrajine

Ljubljana, 14. maja. V vrsti drugih nučnih priporočil, ki jih je svojim odloki uredil Kraljevi Civilni Komisar za Ljubljansko pokrajino g. Emilio Grazioli, je bilo te dni urejeno tudi vprašanje nove poštne tarife za poštni in brzojavni promet z Italijo, ki je enaka poštni in brzojavni tarifi, veljavni za slovensko ozemlje, ki ga je zasedla Italijanska Oborožena Sila, t. j. za Ljubljansko pokrajino.

Zlasti važno je, da je po novi poštni tarifi izključen poštni promet z Anglijo, njenimi dominijoni in posestvi, z Grčijo, Egiptom, Irsko in Islandijo. V te države oziroma pokrajine ne moremo torej pošiljati nobene vrste poštnih pošilk, niti jih iz teh držav prejemati.

Poštne pristojbine

Pisma in zalepke: v krajnjem prometu do 20 gr teže 1.50 din (0.45 Lit.), nad 20 gr teže pa je za pisma in zalepke pristojbina za krajevni promet enaka pristojbini za medkrajevni promet. V medkrajevnem prometu velja za pisma in zalepke naslednja pristojbina:

— 20 gr = 2 din (0.60 Lit.)
— 50 gr = 3 din (0.90 Lit.)
— 100 gr = 4 din (1.20 Lit.)
— 250 gr = 6 din (1.80 Lit.)
— 500 gr = 12 din (3.60 Lit.)
— 1000 gr = 18 din (5.40 Lit.)

Dopisnice državne in zasebne izdaje in razglednice: v krajnjem in medkrajevnem prometu 1 din (0.30 Lit.).

Poštnice: če ne vsebujejo več kakor pet vidnostnih besed 0.50 din (0.15 Lit.), če pa vsebujejo več kakor 5 besed 1 din (0.30 Lit.).

Razglednice s čestitkami za božične in velikonočne praznike in za novo leto: če ne vsebujejo več kakor 5 besed 0.50 din (0.15 Lit.), sicer pa 1 din (0.30 Lit.).

Za tiskovine veljajo naslednje pristojbine:

— 50 gr = 0.50 din (0.15 Lit.)
— 100 gr = 1.00 din (0.30 Lit.)
— 250 gr = 1.50 din (0.45 Lit.)
— 500 gr = 2.50 din (0.75 Lit.)
— 1000 gr = 4.00 din (1.20 Lit.)
— 2000 gr = 7.00 din (2.10 Lit.)
— 3000 gr = 10.00 din (3.00 Lit.)

Izjema so tiskovine za slepce, ki zanje velja posebna tarifa, in sicer za vsake 1000 gr teže 0.25 din (0.08 Lit.), največja dopustna teža pa je 7 kg, medtem ko je pri navadnih tiskovinah največja dopustna teža samo 3 kg.

Časniki in časopisi se dele v dve skupini. Prva skupina obsega dnevnike in periodične publikacije, ki prinašajo vesti. Če so naslovljeni na posamezne naročnike znaša tarifa:

— 110 gr = 0.08 din (0.03 Lit.)
— 200 gr = 0.18 din (0.06 Lit.)
— 300 gr = 0.30 din (0.09 Lit.)
— 400 gr = 0.40 din (0.12 Lit.)
— 500 gr = 0.50 din (0.15 Lit.)

Če so v prvi skupini časnikov in časopisov izvodi v svežnjih naslovljeni na prodajalce, pa velja za tale tarifa:

— 110 gr = 0.03 din (0.02 Lit.)
— 200 gr = 0.06 din (0.03 Lit.)
— 300 gr = 0.12 din (0.04 Lit.)
— 400 gr = 0.16 din (0.05 Lit.)
— 500 gr = 0.20 din (0.06 Lit.)

Druga skupina časnikov in časopisov, ki prinašajo poučne, zabavne ali strokovne članke, ima svojo posebno tarifo. Če so listi iz te skupine naslovljeni na posamezne naročnike, velja za posamezni izvod naslednja tarifa:

— 110 gr = 0.10 din (0.03 Lit.)
— 200 gr = 0.20 din (0.06 Lit.)
— 300 gr = 0.30 din (0.09 Lit.)
— 400 gr = 0.40 din (0.12 Lit.)
— 500 gr = 0.50 din (0.15 Lit.)

Če so v drugi skupini časnikov in časopisov izvodi v svežnjih naslovljeni na prodajalce, pa velja za posamezni izvod tale tarifa:

— 110 gr = 0.04 din (0.02 Lit.)
— 200 gr = 0.08 din (0.03 Lit.)
— 300 gr = 0.12 din (0.04 Lit.)
— 400 gr = 0.16 din (0.05 Lit.)
— 500 gr = 0.20 din (0.06 Lit.)

Prodajalci, ki časnike in časopise prve ali druge skupine kot neprodane vračajo upravništvu, plačajo za posamezni izvod naslednjo pristojbino:

— 110 gr = 0.04 din (0.02 Lit.)
— 200 gr = 0.08 din (0.03 Lit.)
— 300 gr = 0.12 din (0.04 Lit.)
— 400 gr = 0.16 din (0.05 Lit.)
— 500 gr = 0.20 din (0.06 Lit.)

Knjižni oglas: za vsake 100 gr teže 0.10 din (0.03 Lit.), največja dopustna teža pa je 500 gr.

Poštni papirji: do 100 gr teže 2 din (0.60 Lit.), od 100 do 250 gr 2.50 din (0.75 Lit.), od 250 do 500 gr 3 din (0.90 Lit.), od 500 do 1000 gr 4.50 din (1.35 Lit.), od 1000 do 2000 gr 7.50 din (2.25 Lit.).

Vzroci brez vrednosti: do 100 gr teže

1 din (0.30 Lit.), od 100 do 250 gr 1.50 din (0.45 Lit.), od 250 do 500 gr pa 2.50 din (0.75 Lit.).

Za mešane pošiljke (tiskovine, vzorci brez vrednosti in poslovni papirji) velja poštna pristojbina kakor za poslovne papirje. Za tiskovine in vzorce brez vrednosti, če jih pošiljamo v skupnem zavrtku, velja pristojbina kakor za vzorce brez vrednosti, če pa je zavitek težji kakor 500 gr, velja zanj pristojbina kakor za tiskovine.

Priporočna znaša za pošiljke vseh vrst poleg navadne pristojbine še 5 din (1.50 Lit.).

Ekspresna znaša za pošiljke vseh vrst poleg navadne pristojbine še 4 din (1.20 Lit.).

Odkupna pristojbina znaša razen navadne pristojbine in priporočnice 1 din (0.30 Lit.).

Zahteva za vrnitev pošiljke in izpremembo naslova: 7 din (2.10 Lit.).

Povratnica: 5 din (1.50 Lit.).

Poizvednica: v krajnjem prometu 6.50 din (1.95 Lit.), v medkrajevnem prometu pa 7 din (2.10 Lit.).

Poštno ležanje: za pisma in dopisnice poleg navadne pristojbine še 1 din (0.30 Lit.), za priporočnice pošiljke pa 2 din (0.60 Lit.).

Brzojavne pristojbine

Navadne brzojavke: do 10 besed 10 din (3 Lit.), za vsako nadaljnjo besedo pa 1 din (0.30 Lit.).

Naskok na Streho sveta

Sovjetski plezalci so si pomagali pri ekspedicijah na Pamir tudi z letali

Catena di montagne Pamir — Pogorje Pamir

Dočim so se pripravljala sovjetska letala za naskok na severni tečaj, za drzen polet v Ameriko preko tečaja, so se na tihem pripravljali sovjetski plezalci za naskok na najvišjo goro Sovjetske Rusije. Največje zanimanje plezalcev vzbuja Pamirsko pogorje nazvano »Streha sveta«, segajoča do višine 4.000 m ter pogorja, ki se raztezajo naprej od Pamirja: Tan Šan z najvišjo goro Čanggeri, visoko 6992 m, Alajski hrbet, Zaalajski hrbet, zlasti pa njegov najvišji greben Stalinov štít, visok blizu 7.500 m.

Pamir je že dolga leta cilj mnogih znanstvenih in plezalskih ekspedicij, ki temeljito proučujejo čudovito »streho sveta« ter njeno bogato floro in favno. Zaprta Pamir, kjer so naseljena Tadžijska plemena, je zanimiv tudi v naravopisnem pogledu. Važno je tudi z gospodarskega vidika, saj hrani v sebi mnogo dragocenih rudnin in premoga. V njegovih dolinah in na pobočjih zelo dobro uspevajo pšenica, krompir, sočiva in stročnice. Pamir ni več tako nedostopen in skorje bil še nedavno. Ukrotile so ga mnoge ceste, vodoeči križem krašem, avtomobili so izpodrinili voze na dveh kolesih in karavane velbdov, med strmimi gorskimi velikani letajo letala na rednih zračnih progah, vodečih iz glavnega mesta avtonomne gornjebadshanske oblasti Horoga.

Iz mesta Oše v južni Kirgiziji so krenile ekspedicije proti južnim krajem, kjer so najvišji gorski velikani Sovjetske Unije. Ekspedicije, ki so naskočile Stalinov štít Korženekove, visok okrog 7.000 m so bile seveda temeljito opremljene in izve-

(0.30 Lit.). Potrdilo o prevzemu brzojavke je kakor za navadne brzojavke.

Nujne brzojavke: dvojna pristojbina kakor za navadne brzojavke.

Novinarske brzojavke: polovična pristojbina kakor za navadne brzojavke, najmanjša pristojbina torej 5 din (1.50 Lit.).

Plačan brzojavni odgovor: kakor za navadno brzojavko, nujni plačan odgovor pa kakor za nujno brzojavko.

Ponavljane brzojavke (TC): polovična pristojbina za navadne brzojavke.

Brzojavno potrdilo o izročitvi brzojavke: kakor za navadno brzojavko; nujno brzojavno potrdilo o izročitvi brzojavke pa kakor nujna brzojavka.

Brzojavke z več naslovi: za prepis brzojavke do 50 besed 10 din (3 Lit.), za vsake nadaljnje 50 besed ali od 50 besed pa enak znesek.

Dostava brzojavk po posebnem slu: za vsak kilometer ali del kilometra razdalje podnevi 10 din (3 Lit.), ponoči pa 20 din (6 Lit.).

S temi pristojbinami je v glavnem uravnan naš poštni in brzojavni promet. Nekateri naši listi so objavili novo poštno in brzojavno tarifo precej pomankljivo in smo zaradi tega prepričani, da bomo z našo tarifo in pregledno tarifo ustregli vsem našim naročnikom, zlasti pa poslovnim krogom.

grnila v svojih valovih mnogo obiskovalcev in iskavcev zlata. Velikega pomena je bilo za ekspedicijo metanje živil iz letal s tovornimi letali. Tu je bilo potrebno tesno sodelovanje med plezalci in letalci, kajti iz letala vržen tovor se kaj lahko zatrknil po strmih pobočjih, obilje globoko v snegu, ali pa pade v prepad. Tovor je treba spuščati iz letal na točno določene kraje. Prenos tovara v taborišče 3.600 do 5.000 m zahteva več ur naporne hoje po ledenikih. Letala so spuščala manjše zavitke živil tudi v višini 7.000 m, kadar je bilo vreme ugodno in če so našla primerne kraje. Mnogo pozornosti je posvetila ekspedicija meteorološki službi. Več smrtnih nesreč na dveh prejšnjih ekspedicijah je pokazalo kolikšnega pomena so pravčasna vremenska poročila. Ekspedicija čilskih plezalcev na 7.000 m visoko južnoameriško goro Akonkahu je zašla v silen vihar in mraz. Dva plezalca sta našla v snežnem metežu smrt, dvema so pa zmrzle roke in noge.

Druga strašna tragedija se je odigrala v gorah leta 1937, ko je na Nanga Parbatu v Himalaji plaz zasil skoraj vso nemško ekspedicijo. To tragedijo smo videli nedavno v filmu Unionu. Tu najbrž ekspedicija ni polagala dovolj važnosti na znake bližajočega se neurja in posledica je bila katastrofa.

Sovjetske ekspedicije so dobivale vsakeh deset dni vremenska poročila iz taškentske meteorološke postaje. Izkušnje prejšnjih ekspedicij so pokazale, da zadostujejo vremenske napovedi vsakeh 10 dni. Poleg sportnega uspeha so prinesle ekspedicije nazaj tudi znanstveno gradivo, važno za proučevanje vpliva velike višine na človeški organizem. Zelo važno je bilo tudi ugotoviti kako se obnese letalo, kot pomočnik ekspedicije na tako visoke gore. V ekspediciji je bilo tudi nekaj zdravnikov, ki so proučevali aklimatizacijo, prehrano, kretanje in počitek članov v velikih višinah, njihov odpor do mraza itd.

Kočevski gozdovi nekdanj in zdaj

Ponekod naletiš še na prave pragozdove Delo gozdnih delavcev je težko

Ljubljana, 12. maja

Kočevski gozdovi so za znaten del Dolenjske velikega pomena. Tod se od leta do leta razvija bolj in bolj lesna industrija in malokje se dnevno izvozijo tolike količine lesa kakor iz obsevnih kočevskih gozdov. Glavna izvzna postaja je Straža, kjer so redno nakupičene ogromne množine raznovrstnega lesa v vseh oblikah.

Lesna industrija se v teh krajih povsod lepo razvija. Zaga za žago se gradi, ki z modernimi stroji izpopolnjujejo nekdanje žage po kočevskih vaseh, ki že mnoga leta žagajo les iz kočevskih gozdov. Ti mali žagariji, največ Kočevjarji, se že od nekdanj pečajo z žagarsko obrtjo. Vozili so deske po sejnih, zlasti v Belo Krajino in tam z njimi zelo dobro kupčevali. Seveda te male žage niso kos današnjim potrebam in razmeram, zato jih nadomeščajo velike žage, ki predelujejo potreben industrijski les.

Od prostranih gozdov je le malo zasebne kmečke lastnine, ki je pripadla kmetom po l. 1848 po odpravi tlake in desetine kot odkup za gozdno služnost. Večina je ostala last veleposestev kneza Auersperga do pred leti izvedene agrarne reforme, ko je prišlo okrog 18.000 ha gozda v državno last in je veleposestvu Auersperga ostalo le še kakih 5000 ha.

Pred leti, ko les še ni imel tiste veljave kakor zdaj, tudi gozdovi niso imeli take vrednosti. Dežela ni bila preprežena z železnicami, pot do morja je bila dolga in zelo draga, zato se je les iz gozdov uporabljal največ le za domače potrebe, ki pa so bile v primeru z današnjim še zelo skromne. Tako je vladalo tedaj v kočevskih gozdovih vse drugačno življenje kakor je danes.

Knezi Auerspergi so naselili po raznih revirjih gozdne delavce, postavili jim lesene kočice ter jim odmerili gotove dele zemlje, kjer so si pridelovali živež in potrebno krmo za živino. Od naselbine do naselbine so vodila gozdna pota, ki so do današnjih dni ohranila svoja imena. Teh se še sedaj poslužujejo gozdni delavci in tudi vozniki v boljso orijentacijo, pa tudi imena naselbin so še ostala, ki jih označujejo še sedaj po imenih tedanjih stanovalcev, knezovih uslužbencev.

Nekdanji naseljenci po kočevskem hribovju so le redko prihajali v dolino, saj so bile njihove potrebe zelo skromne in so si ves potrebni živež preskrbovali sami na dodeljenem jim zemljišču. Da so pa bili preskrbljeni tudi z neizogibno potrebnim vinom, ki ga je točil eden izmed naseljenec, dokazuje cesta, ki jo še vedno nazivajo »vinska pot«, po kateri so vozili vino bodisi iz domačih vinogradov ali pa iz Istre, ker se je tedaj tudi po Dolenjskem točilo mnogo istrskega vina.

Naseljenci so se pečali z napravo drv in žganjem oglja, ki so ga tedaj največ rabili za kurjavo velikih peči v fužinah na Dvoru, kjer so izdelovali razne železne predmete. Fužina na Dvoru pri Žužemberku je bila ena največjih v naši domovini. Tu so izdelovali med drugim lične železne peči, ki se dandanes marsikje služijo in v svojo umetno izdelavo kraste stanovanja in dvorane po gradovih in hišah. Tudi stari »čevljarski most« v Ljubljani je bil izdelan v dvorski fužini. V zdravilišču Dolenjske Toplice še sedaj stoji pred kopališčkim domom umetno izdelane železne klopi in okrogle mize, ki so izdelek omenjene fužine, ravno

tako grb knezov Auerspergov, ki se vidi nad vhodom v kopališče kot spomin na nekdanje lastnike.

Ko pa so začele poslovati železne tovarne in fužine na Jesenicah na Gorenjskem, in ko so pričeli graditi železniško omrežje, katerega Dolenjska dolgo ni bila deležna, in fužina na Dvoru ni mogla radi oddaljenosti od prometnih središč zadostiti večjim potrebam, je začela propadati, dokler ni lastnik knez Auersperg ustavil dela tovarne na Dvoru in odpustil gozdnih delavcev. Sedaj ni tam več duha ne sluha o nekdanjih prebivalcih, le tu in tam se še vidi skromni ostanki razpadlih nekdanjih bivališ. Kjer so bile še pred nedavnim časom njive in travniki, se razprostira sedaj sam gozd.

Razen v kočevskih vaseh, kjer so v večini naseljeni Kočevjarji, ni sedaj več rednih gozdnih naselbin. Gozdni delavci prihajajo vsak dan na delo od svojega doma, večkrat tudi precej daleč, in se proti večeru vračajo na svoje domove. Le ogljarji, ki redno žgo oglje, imajo tu svoje lesene kolibe, ker morajo stalno nadzorovati kope in se le ob sobotah, večkrat tudi šele na 14 dni vračajo domov, da si v dolini preskrbe hrano. Kruh ogljarjev je težak, a zaslužek je v sedanjih časih zelo dober. Poleg ogljarjev imajo gozdarji in gozdni čuvaji v posameznih revirjih lično urejene hišice, za katere skrbi uprava razlaščenih veleposestev. Služba teh ni ravno mlakava, ker samotno življenje daleč proč od človeških bivališ zahteva mnogo samozatajevanja, je pa za poklicnega gozdarja prijetno zdrava in mnogokrat, zlasti za prijatelje proste narave, zelo zabavno.

Prebivalci kočevskih vasi v območju kočevskih gozdov pridelujejo skopo odmerjeno živež na ne posebno rodovitni zemlji ter so največ navezani na nakup življenjskih potrebščin. V glavnem jih oskrbuje gozd in lesni izdelki. Mnogo med njimi je skafarjev, ki izdelujejo poleg skafov tudi naravne brente, bane za vodo, kadunje in slično leseno orodje. Z izgotovljeno leseno robo se napotijo po svetu, ker robo zamenjujejo za živež in jo prodajajo tudi za denar. V zadnjem času pokupijo mnogo skafov tudi trgovske trvdke, ki jih potem razpošiljajo trgovcem po krajih, kjer skafov ne izdelujejo. Mnogi Kočevjarji pa tudi krošnjarijo po svetu s sladkorčki in s številkami v vrečici, ter iščejo pri tem sreče in zaslužka. Mnogi jih tudi vsako leto odhaja v Nemčijo, da tam krošnjarijo in s tem služijo svoj kruh. Nemčija jim je kot sorojakom šla zadovno zelo na roko in marsikateri je zaslužil tam lepe denarce.

V kočevskih gozdovih so še gotovi predeli pravega pragozda, kjer leže velika in dozorela debla vse vprek in kjer rastejo mnogo mogočena drevesa, kjer ne poje nikoli drvarjeva sekira. V delih pragozda namreč ne izkoriščajo lesa, pragozd naj služi le naravnemu razvoju in varstvu gozdnih živali. Tak bukov pragozd je mogočena Kopa 1076 m nadmorske višine nad Koprvnikom, oddelek 16. v revirju Travnik. Tudi v Podsteniškem čuvaškem revirju je v IV. oddelku približno 54 ha pravega pragozda.

Zelo slikovit je pogled v pragozd v zimski naravi in v visokem snegu, seveda pa tudi spomladi. Lepa je zimska narava povsod, a zelo slikovit je pogled na pragozd.

Bodimo disciplinirani in trezni!

Pierre Mael:

Blodna ljubezen

Roman

— To je vas razburilo? — je vprašala začudeno. Sramujem se priznati to, toda mene to ni posebno razburilo. Če gre za mojega moža, moram priznati, da se za nesrečo drugih ne zmenim dosti. To ni lepo od mene in smilijo se mi tudi starši ubogega častnika.

— Razumeti naju moraš — je dejala mati obzirno, — mislim, da je ranjeni častnik tvoj mož.

Jeanne je še enkrat segla po novinah in znova prebrala dotično vest. Strah, ki je prevzel njuno roditelja, je zdaj obšel tudi njo. Tudi ona je zdaj jasno videla, kar sta bila prebrala oče in mati. Ranjen je bil Romain, on edini je mogel biti to, ker je govorilo poročilo o častniku, ki je poveljeval stotnjiki mornariške pehote. Šele tedaj je bolestno kriknila.

— Da, pav pravita, Romain je ranjen. To je jasno razvidno iz poročila. O bože moj!

Solze so ji pritekle po licih, zakrila si je obraz z rokami in krčevito zaihtela. Pogled na njeno bolest je bil tako ganljiv in pretresljiv, da so si vsi prizadevali potolažiti jo. Skušali so jo utrditi v domnevi, da ranjeni častnik ni njen mož, toda njihove besede žal niso bile prepričevalne, a nasprotno je bila Jeanne trdno prepričana o edini

48

možni razlagi.

Hermína jo je prijala prijateljsko za roko in jo odvedla.

— Čuj, — je dejala. — Ni se ti treba prezgodaj prestrašiti, stric odide še danes na mornariško prefekturo, kjer bo zvedel vse podrobnosti. Nikar si torej ne beli glave, dokler ne dobiš točnih in zanesljivih vesti.

— Da! — je vzklíknila Jeanne v mrzličnem razburjenju. — Oče pojde na prefekturo.

Potem je pa odhitela k svojemu očetu, ki pri vsej svoji običajni hladnokrvnosti ni mogel prikriti bolesti. Objela ga je okrog vratu in ga začela tikati kakor v svojih otroških letih.

— S teboj pojdem, papa. Saj me vzameš seboj, kaj ne?

Oče je privolil, poljubil je hčer na čelo in ji jel pametno prigovarjati:

— Potem pa... veš, če bi to tudi bilo res, še ni treba obupati... Koliko mornarjev je že bilo ranjenih, pa so zopet ozdravili. Gotovo nam pošljejo tvojega moža, skrbno bo bomo stregli in kmalu bo zopet zdrav. — Boš videla.

Posrečilo se mu je izgovoriti te besede čisto mirno in tako je svojo hčer nekoliko potolažil. Odšla je za Hermino in šele ko sta ostali sami, je mogla Jeanne z besedami in solzami odkriti svojo bolest.

— Ah, — je dejala vsa objokana in se naslonila na Hermino ramo — kako me bog kaznuje, Hermína. Toda ne pritožujem se, ker priznam, da

je kazen za moj greh pravična. Preveč sem grešila, da bi mi moglo biti odpuščeno.

In tako je tarnala še dolgo, Hermína jo je pa tolažila in bodrila, kolikor je pač mogla.

A kaj ji je mogla reči? Vedela ni več od nje, kakor drugi, kajti tudi ona je samo domnevala o nesreči, o kateri so poročale novine. Mogla jo je tolažiti samo z besedami, a vedela je boljše, kakor kdorkoli, da so bolesti, za katere ni utehe. In predboro je poznala Jeannino blodnjo, saj je bila sama najprej postala njena žrtev. Ker ji je bila pa že davno odpustila, ni šlo nežnemu velikodušnemu bitju v glavo, da bi mogel biti bog strožji od nje. Bila je pobožna, priznavala je vero, dobroto in ljubezen in zato ni verjela, da bi se mogel kdo dolgo jeziti.

Jeanne se je polagoma pomirila in upanje se je naselilo v njenem srcu. Bilo je določeno, da bo spremljala očeta na mornariško prefekturo.

Njen oče je bil dobro znan v Lorientu med mornariškimi častniki in niso ga pustili dolgo čakati. Čim je izročil svojo vizitko, je bil takoj sprejet — v admiralovi odsotnosti ga je sprejel admiralov pobočnik in ga vprašal, kaj želi.

Ko mu je Jeannin oče povedal, kaj ga je privelo na prefekturo, se je pobočnik opravičil, da sam nima vesti, da se bo po obrnil na ministrstvo.

Odgovor iz ministrstva nikakor ni bil zadovoljiv. Izkazalo se je, da je bil Romain de Queler v spopadu ranjen. Zadel ga je bila krogla. Druge podrobnosti niso bile znane. Iz kratkega poročila

je za vsakdo lahko sklepal, da je bila rana težka, kajti poročilo je omenjalo, da so ranjenega častnika odnesli na pošto ladjo, ki je bila priplula tja z otoka Bourbona, da bi ga odpeljala nazaj v Francijo.

La Fougere se je vrnil povešene glave, in resnega, zaskrbljenega obraza. Vso pot je silila Jeanne vanj z vprašanji, na katera je pa mogel odgovarjati samo izmikajoče. Tolažil in bodril je svojo hčer, kolikor je pač mogel.

Mlado ženo so sprejeli istočasno kakor njenega očeta, toda vsi so jo sprejeli zelo prijazno in ji skušali ublažiti resnico s tem, da so slikali nesrečo njenega moža kot običajno prigodo, ki se v mornariškem življenju pač pogosto ponavlja.

Vračala se je skoraj povsem mirna, in govorila je o moževi nesreči s Hermino tako, kakor da res ni nič hudega. Romain je bil sicer ranjen, toda njegova rana ni bila nevarna, če so mu zdravniki dovolili odpotovati.

Zdaj si je razlagala to prigodo narobe kakor prej in verjela je častnikom, s katerimi je njen oče govoril.

Hermína ji ni hotela odkriti resnice, ker bi ji bila rada prihranila nove muke. Saj se bo vse itak kmalu pojasnilo in zato je najbolje pustiti mlado ženo v njenih iluzijah.

Nekaj dni je Jeanne res preživela v iluzijah. V svojih bujni domišljiji je zasnovala na tisoče lepih načrtov, kako bo domov vračajočega se moža obsula z nežnostjo, kako ljubeče mu bo stregla.